

KİŞİLİK TİPLERİ

MERAL GÜNEŞ ERGİN

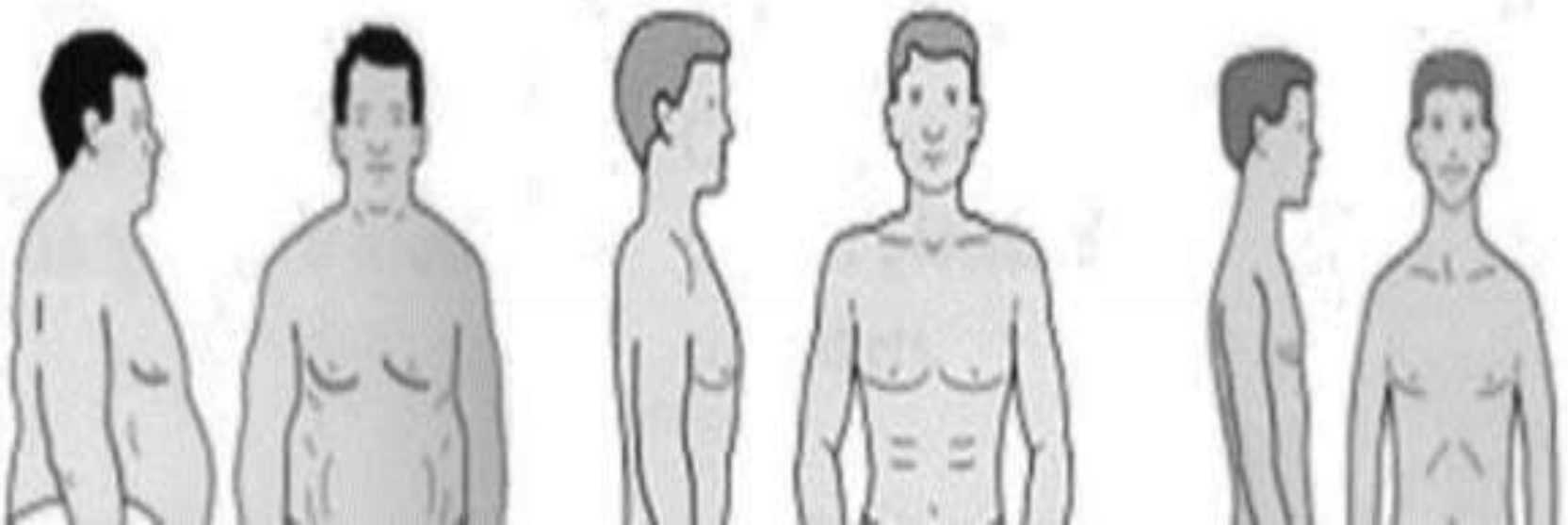

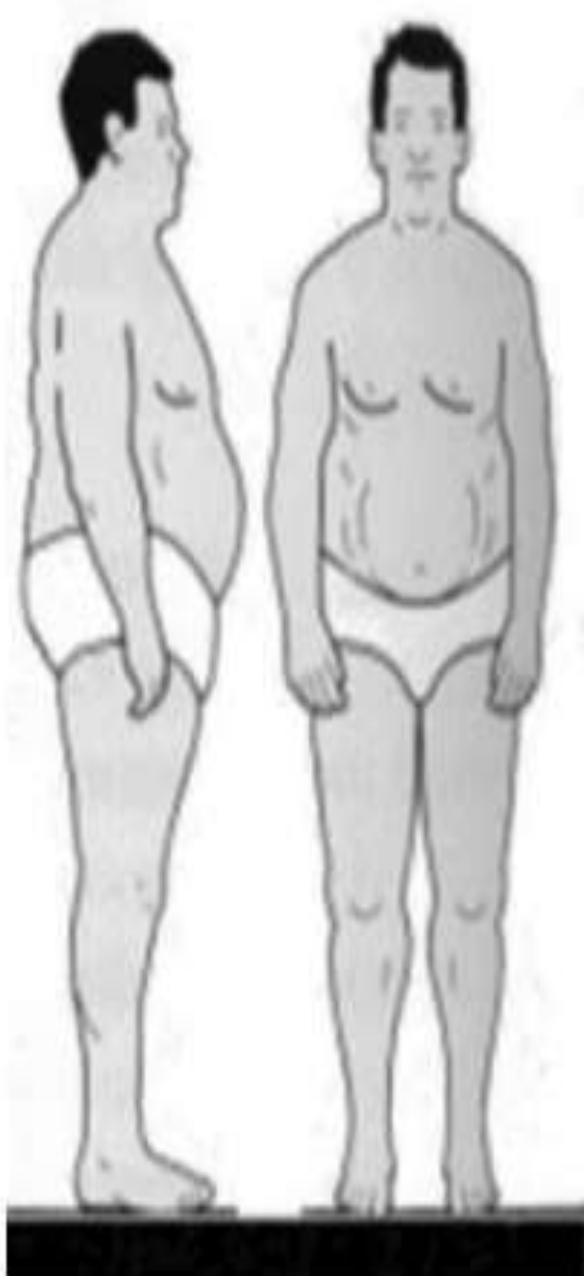
KİŞİLİK TIPLERİ

- Kişilik konusuyla ilgilenen araştırmacıların çoğunun amacı; bireylerin belirli özelliklerini tespit etmek ve bu özelliklere uygun düşecek şekilde de kişileri özel kalıplar içinde gruplamaktır. Ancak bu gruplama sadece teoriktir. Yani bireylerin davranışlarını anlama ve açıklamada bilim adamlarına analiz yapma kolaylığı sağlaması bakımından kişilik kalıpları oluşturulmaya çalışılmıştır.

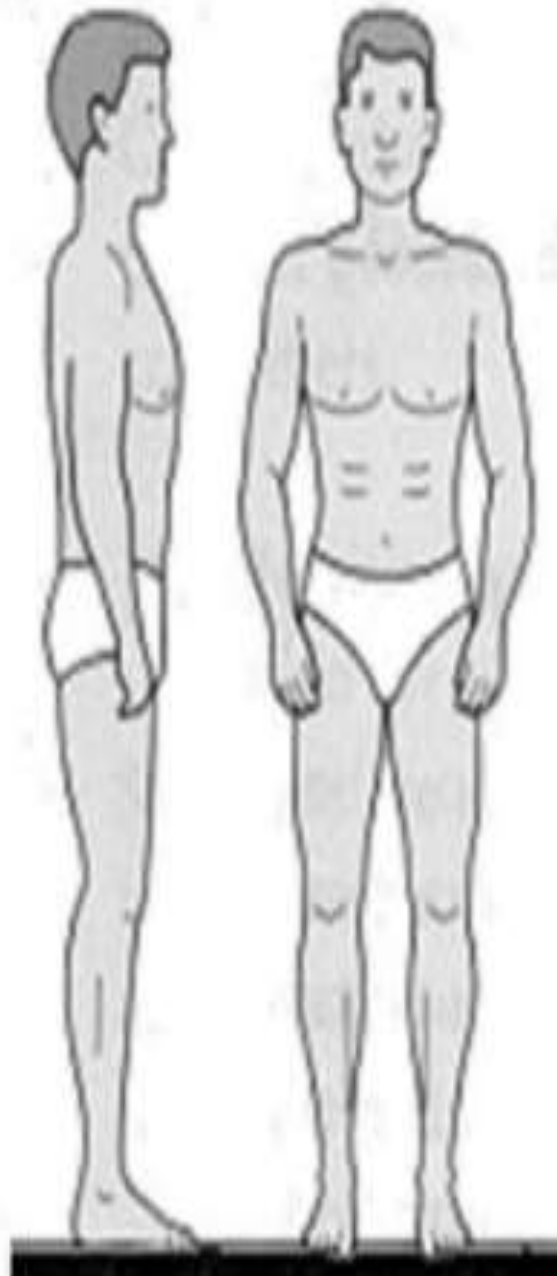
- Bedensel yapıyı dikkate alan kişilik tipleri 4 gruba ayrılmıştır.
- Kanlı, canlı, neşeli insanlar **hafif kanlı** mizacı temsil ederlerken, kural ve ilkelere sıkı sıkıya bağlı ve yavaş hareket edenler **ağırkanlı** mizacı, duygusal ve derin kaygılı insanlar **kara sevdalı** ve çabuk kızan, saldırgan, ateşli ve sert insanlar ise **sinirli** mizacı temsil etmektedir.

- Kretschmer'in 20. yüzyılın başlarında yapmış olduğu kişilik tipi sınıflandırmasına göre ise, **üç tipten bahsetmek mümkündür.**
- Uzun boylu, kasları gelişmiş lider olma eğilimi kuvvetli olanlar **atletik tipi** temsil ederken, uzun ve ince yapılı, soğukkanlı, inatçı, alıngan ve kindar olanlar **astenik tipi** ve orta boylu, şişman, kasları yumuşak, dış dünyaya açık, açık kalpli ve iyimser olanlar ise **piknik tipi** temsil etmektedirler.

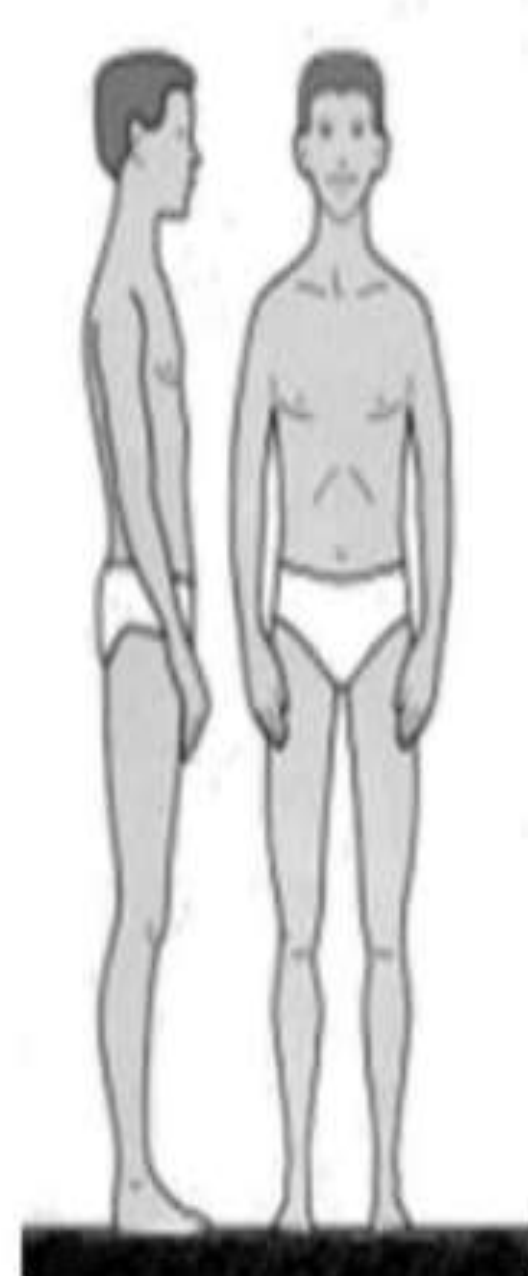

Endomorfi (Piknik Tip)

Mezomorfi (Atletik Tip)

Ektomorfi (Astenik Tip)

İş Yerinde Kişilik Tipleri

- Genel olarak, insanların sahip olduğu kişilikleri anlama anlamında bir engelleme karşılığında onları kendi bakış açılarımıza göre değerlendirme, yargılama ve görüşlerimize uymadıkları zaman da kınama eğilimine gireriz.
- Birbirimizi gerçek halimizle tanımıyoruz; yalnızca birbirimizin fikirlerine açığız. Her şey ya iyi ya da sıradan tatsızdır. Oysa birbirimizi gerçekte olduğu gibi görme ve buna rağmen alaycı olmama, iğneleyici ve sert sözler söylememe noktasına gelmemiz gerekir.

- İnsanları oldukları gibi görmek ve yine de eleştirel, iğneleyici, sert sözler söylememek için temel kişilik tiplerini anlamaya ve diğer insanların bizi rahatsız etmek amacıyla hoşumuza gitmeyen davranışlarının farkına varmaya ihtiyacımız vardır.
- Özellikle iş yaşamında karşılaşılan çatışma ve zıtlıkların temelinde de bu farklılıkları görmeme durumunun yattığını söylemek mümkündür.

Beş Büyük Faktör Kuramı

- Bir çok bilim adamı, bireyin kişiliğinin temel yapısının beş boyuttan oluştuğuna inanmaktadır. Bu boyutları şöyle açıklamak mümkündür.

1.DIŐA DÖNÜKLÜLÜK

- DıŐa dönük bireyler grup içinde diğer bireylerle kolay iletişim kurarlar. Kaynakların bulunması ve kullanılmasında öncülük ederler. Kısaca dıŐa dönük bireylerin, dış dünyaya açık bireyler olduğu ifade edilebilir.

2. DUYGUSAL İSTİKRAR

- Bireyin sınırlı olup olmaması, kendine güven derecesi, iyimser veya kötümser olması, sıkılgan olması ve endişeli olması gibi özellikler bu boyutun kapsamındadır.

3. UYUMLULUK

- Uyumlu bireyler, arkadaşça davranırlar, birlikte çalışmayı severler, kibardırlar, hoşgörü sınırları geniştir, güven vericidirler ve yumuşak kalplidirler.

4. SORUMLULUK

- Azimli olma, güvenilir olma, başarı kazanma güdüsü, kuvvetli, dikkatli, temkinli, sorumluluğun bilincinde, planlı ve programlı olma gibi özellikler bu boyutun içinde yer alır.

5. AÇIKLIK

- Bu boyut, kültürlü olma, meraklı olma, gibi özellikler taşır. Sosyaldirler ve insanlarla çabuk kaynaşırlar. Gerek yönetici pozisyonunda gerekse alt pozisyonlarda olsun bu tip kişiler çabuk uyum sağlarlar ve sorun çıkartma yerine sorunları çözmeye odaklanmışlardır. Yaptıkları işlerde hep şeffaf olmaya özen gösterirler ve paylaşımcılardır.

Örgütsel Kişilik Tipleri

ETKİLEYİCİ KİŞİLİK

- Etkileyici kişilik; değişimi seven, iyi iletişim ve ikna kabiliyeti olan, sorun çözümede duygusal yaklaşım sergileyen, zamana karşı yarışılan işlerden ve hiyerarşik iş ortamından kaçınan, tekdüze işleri yapmaktan hoşlanmayan, kendisini ve çalışma arkadaşlarını motive edebilen kişiliktir.

DİPLOMATİK KİŞİLİK

- Çalışma yaşamında karşılaşılan bir diğer kişilik tipi ise, diplomatik kişiliktir. Diplomatik kişilik uzmanı olunan konularla ilgili bilgi alma ve bilgi sunmakta oldukça başarılı olan, analitik düşünce tarzına sahip somut verileri göz önünde tutabilen, yüz yüze çatışmalardan kaçınabilen, hata yaptığıında hemen savunmaya geçebilen, detaylara gereğinden fazla önem verdiğiinden yapılan işin sonuçlarını tekrar tekrar irdelemek zorunda kalan kişiliktir.

SİSTEMATİK KİŞİLİK

- ❖ Sistematik kişiliğe sahip tiplerde görülebilecek en yaygın özellikler ;
- ❖ Harekete geçmeden önce konuya özgü ayrıntılı talimatlar alırlar.
- ❖ Takım çalışmasına ve yardımlaşmaya yatkındırlar.
- ❖ Karşıdakine güven duyarsalar daha açık sözlü ve sevecen davranırlar.

İNSAN ODAKLI KİŞİLİK

- ❖ Takdir edilmekten hoşlanan kişilerdir.
- ❖ Kendine güvenen, rekabeti seven bir yapıya sahiptirler.
- ❖ Olayları kontrol etmek, gidişatını belirlemek ve yönlendirmek için güçlü bir istekleri olduğundan yetki kullanabilecekleri bir pozisyonda çalışma hevesleri vardır.

MÜKEMMELİYETÇİ KİŞİLİK

- Bu kişiliğe sahip olan tiplerde; şu özellikler daha yaygın olarak görülebilmektedir.
- Net olarak tanımlanmış iş akışlarını, görev tanımlarını, yönetmelik, politika ve prosedürlerin olduğu ortamları tercih ederler. Önemli işleri, doğru yapıldığından emin olmak için kendileri yaparlar.

REFORMCU KİŞİLİK

- Bu kişilerin düzenli, akılcı, mükemmeliyetçi, dürüst, detaycı ve kontrollü olmalarıyla dikkat çektikleri söylenebilir.

BAŞARICI KİŞİLİK

- Bu kişilik tipine sahip olanların genelde esnek, kendini geliştirebilen, enerjik, odaklanabilen, faydacı, çekici ve etkileyici kişiler olduğu ifade edilebilir.

SORUN ÇÖZÜCÜ KİŞİLİK

- Bu tip kişiliğe sahip olanlar, meşgul, bağlı, sempatik, şüpheli, endişeli, çalışkan ve güvenilirlerdir.

ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ AÇISINDAN KİŞİLİK

- İnsan ilk olarak kendi kişilik yapısıyla kurum içinde yerini alır. Kendi kişilik yapısıyla yapacağı iş ve içinde yer aldığı kurumla uyum içinde olduğu takdirde bireyin iş yaşamındaki başarısı yükselir; aksi halde kişilik-iş uyumsuzluğu nedeniyle kurumsal çatışma çalışan devir hızında artış, psikolojik şiddet gibi sağlıklı bir kurumun ortaya çıkması kaçınılmaz olur.

KİTAP TAVSİYE

- İnsanı Tanıma Sanatı
 - Alfred Adler
- İnsanları Tanıma Sanatı (Bilge Simitçi)
 - Oğuz Saygın

İŞ ORTAMINDAKİ İNSANLAR

Kaynak İnternet
KAYNAK İNTERNET

İNSANLAR

Aslan

- Şirketin sahibidir, o kadar.

Bukalemun

- Bulunduđu ortama göre farklı davranan
- Nabza göre şerbet veren
- Ve bu şekilde başarı sağlamaya çalışan insan tipidir.

Çakal

- Katırlara yük yükleyip kendileri yapmış gibi gözükerek bir yerlere gelmeye çalışan
- Kendileri hakkında anlatacak çok şeyi olan ve başarılarını büyüte büyüte anlatan
- Aslında bomboş olduklarının ortaya çıkmasından çok korktukları için vahşi gülme çılgınlıkları atıp duran insanlardır.

Deve

Geçmişteki 1-2 başarısını
hörgüçlerine yükleyip yıllarca
onunla hayatta kalmaya
çalışan insan tipidir.

Devekuşu

- Hiçbirşeye bulaşmadan kafasını kuma gömüp, sorunlar yokmuş gibi yapan ve
- **"başkaları çözsün"** deyip elindeki işten başkasına bulaşmayan insan tipidir.

Dinozor

- Çok tecrübeli olmasına rağmen teknolojiyle tecrübeyi birleştiremeyen,
- *Atsan atılmaz satsan satılmaz* insan tipidir.

Domuz

Sürekli çamura yatıp işlere köstek olmaktan başka işi olmayan sorunlu insanlardır...

Fil

Çok kaynak tüketmesine rağmen çok güçlü olduğu için aslanın bile bir şey diyemediği insan tipidir.

İnek

- Bu tipteki insanlar tek bir işte çok iyidir ve o işi yaparak firmaya iyi para kazandırır.
- Genelde yeniliklere kapalı, gözlüklü ve kilolu bir tablo çizerler.
- Bu tip insanlara sağmak dışında kimse fazla dokunmaz, yapılmak üzere iş verilir o kadar.

Karınca

- Son derece düzenli ve disiplinli çalışırlar ve teknik bir alanda iyi bir uzmanlığa sahiptirler...
- Çok iyi çalışırlar ve başarılı sonuçlar alırlar, ancak liderlik vasfına sahip değillerdir;
- Bu insanlar şirketlerin gizli lokomotifleridir... Ayrıca ineklerin aksine, kendilerini yenileyip yeni şartlara ayak uydurabilirler.

Kartal

Gerçek liderlerdir...
Daha yukarıda uçarlar,
yukarıda olmayı hak edecekleri
kanatları vardır,
geniş resmi, geçmişi ve geleceği
herkesten daha iyi görürler ve
güçlü gibi davranmaya ihtiyaç
duymadan güçlü ve asildirler...

Katır

- Başkalarının yüklediği binbir türlü işi yapıp durur...
- Bu arada kendi işlerini de yapar...
- Yükü hep ağırdır ve başkalarının yüklerini taşımaya devam ettikçe daha da yüklenir...

Kedi

Yerine çok bağılıdır...
Şirkete kök salmıştır ve
orada ölmeye niyetlidir...

Köpek

Sadece yaltaklanarak
yer edinmeye
çalışan insan tipidir...

Koyun

- Hiçbirşeye gıkı çıkmaz,
- Katır kadar çok çalışmazlar ve inek kadar para getirmezler
- Genelde günlük işleri yapan vasat pasif çalışanlardır...

Maymun

Papağanlara çok yakındır,
tek farkları,
konuşmalarının arasında
sürekli komiklik yapmaya
çalışmalarıdır.
Biraz da şaklabandırlar...

Papağan

Çok ve boş konuşmaktan
başka hiçbir işe yaramazlar...

Sinek

- Zayıf olmasına rağmen tavırlarıyla mide bulandıran insan tipidir...
- Vızıltılarıyla katırları, koyunları, inekleri hep rahatsız ederler

Timsah

- Genelde üst kademedede olurlar ve işlerine gelmeyenleri dişleri arasında sıkıştırıverirler;
- Ve bu işe mutlaka **bürokratik bir kılıf** bulurlar...

Yarasa

- Önünü göremeyecek kadar kördür ama duyduklarıyla yolunu bulur
- Yanlış birşey duyacak olursa duvara toslar
- Genelde papağanlar tarafından kolayca maniple edilebilir.

Yılan

Sinsice kuyu kazan
insan tipidir,
domuzların aksine
oldukça tehlikelidirler.

İnsan

Ne yazık ki çok azdır.

